

2018 / 217

ELNÖKI TÁJÉKOZTATÓ

2018. 11. 12.

A Közbeszerzési Hatóság Elnökének tájékoztatója a keretmegállapodásokról

(KÉ 2018. évi 217. szám, 2018. november 12.)

A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban Kbt.) 180. § (1) bekezdésnek c) pontja alapján a Közbeszerzési Hatóság Elnöke az alábbiak szerint ad ki tájékoztatót a keretmegállapodás, mint sajátos beszerzési módszer alkalmassági feltételrendszerének és értékelési szempontrendszerének meghatározásáról, annak egyes aspektusairól.

I. Bevezetés

A keretmegállapodás az előre pontosan meg nem határozható beszerzési igények kielégítését szolgáló beszerzési forma. Erre is tekintettel, a keretmegállapodás önmagában nem eredményeztet beszerzési kötelezettséget az ajánlatkérő és teljesítési kötelezettséget a nyertes ajánlattevő részéről. A keretmegállapodás megkötésére irányuló közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérők jellemzően nem rendelkeznek pontos és konkrét műszaki specifikációval a jövőben ténylegesen elvégzendő feladatok tekintetében. Ennek megfelelően a keretmegállapodás megkötésére irányuló eljárásban a ténylegesen megvalósítandó beruházások mennyiségi paramétereinek meghatározására általában nincs lehetőség. A keretmegállapodás megkötésére irányuló közbeszerzési eljárásban alkalmazandó alkalmassági követelmények, illetve értékelési szempontrendszer előírása több kérdést vethet fel, tekintettel arra, hogy a pontos és konkrét feladatok a keretmegállapodás megkötését követően, az írásbeli konzultáció vagy verseny újraindítása során kerülnek meghatározásra.

Ezen túl, az értékelési szempontrendszert illetően a Kbt. 105. § (4) bekezdése lehetőséget biztosít arra, hogy a keretmegállapodás megkötésére irányuló eljárásban és az írásbeli konzultáció/verseny újraindítása során eltérő értékelési részszerzőpontok kerüljenek alkalmazásra. Nehezen ítéltető meg azonban, hogy a keretmegállapodás, mint sajátos beszerzési módszer két „szakaszában” előírásra kerülő részszerzőpontok miként különülnek el egymástól, illetve ha azonosak, akkor hogyan viselkedik egy, a keretmegállapodás megkötésére irányuló eljárásban tett megajánlás az írásbeli konzultáció/verseny újraindítása során ismételt vállalkozáshoz képest.

Fenti kérdések elsősorban a szakemberekkel, illetve referenciákkal kapcsolatos – alkalmassági, értékelési – feltételek meghatározása tekintetében merülhetnek fel.

II. Szakemberekkel kapcsolatos feltételek meghatározása

A Kbt. 65. § (9) bekezdése alapján **a keretmegállapodás megkötésére irányuló eljárásban bemutatott szakembernek az egyedi szerződés teljesítésébe történő bevonása nem maradhat el.** Ennek megfelelően a keretmegállapodás megkötésére irányuló eljárásban a tényleges teljesítést szükséges mérlegelni és figyelembe venni az alkalmassági követelmények meghatározása során. Ugyanez a megállapítás tehető a szerződés teljesítésében „rész vevő” gépek, eszközök vonatkozásában.

Alkalmasság

Amennyiben a szakember bemutatása az alkalmasság igazolása körében történt, és az egyedi szerződés szerinti feladat érinti a keretmegállapodás megkötésére irányuló eljárásban előírt, a szakemberrel kapcsolatos alkalmassági feltételt, **a szakember teljesítésbe való tényleges, érdemi bevonásától nem lehet eltekinteni az egyedi szerződés kapcsán.**¹ Ennélfogva a keretmegállapodás megkötésére irányuló közbeszerzési eljárásban olyan – „általános” – szakember bemutatása, vizsgálata javasolt, amelyik mind egyik egyedi szerződés teljesítésében részt tud venni.

Értékelés

A keretmegállapodás megkötésére irányuló eljárásban nem értékelhető olyan szakember, melynek az egyedi szerződésen alapuló tényleges teljesítésben való részvétele irreleváns, ugyanis a keretmegállapodás megkötésére irányuló eljárásban értékelt szakembernek a Kbt. 138. § (4) bekezdés alapján részt kell vennie a teljesítésben, nem lehet a bevonásától a szerződés teljesítése során eltekinteni. Javasolt az értékelési részszerzőpont átfogó módon történő megfogalmazása, amely során figyelemmel kell lenni arra, hogy az adott beszerzés tárgyát oly módon kell meghatározni ajánlatkérőnek, amely lehetővé teszi olyan szakember értékelését, aki valamennyi egyedi szerződés teljesítésébe bevonásra kerül. Amennyiben ajánlatkérő ehhez képest az általános szakértelem mellett speciális szaktudást is értékelni kíván, úgy a Kbt. 105. § (4) bekezdés szerint ezt a keretmegállapodás megkötésére irányuló közbeszerzési eljárás közbeszerzési dokumentumaiban jeleznie kell.

Kérdésként merülhet fel, hogy értékelhető-e a szakember szakmai tapasztalata úgy, hogy adott esetben az írásbeli konzultáció/verseny újranyitása eredményeként megrendelésre kerülő konkrét feladat kis volumenű, gyors átfutási idejű lesz, azaz adott esetben lényegesen rövidebb, mint a megajánlásra kerülő gyakorlati időtartam. A

¹ Lásd: Közbeszerzési Döntőbizottság D.161/2018., D.162/2018. és D.163/2018. számú határozata

szakemberrel kapcsolatos értékelési részszempont alkalmazása esetén általánosságban elmondható, hogy értékelhető az a körülmény (önmagában), hogy az ajánlattevő von-e be a szerződés teljesítésébe (akár meghatározott számú) szakembert vagy nem, illetve értékelhető a szakember gyakorlati ideje. Az előbb említett mindkét esetben a gyakorlati idő jogszerűen értékelhető akkor is, ha az egyedi szerződések nem mindegyikénél indokolt a jelentős időtartamú szakmai tapasztalat, vagy az egyedi szerződés teljesítési időtartama az értékelt, megajánlás szerinti időtartamtól elmarad.

III. Referenciával kapcsolatos feltételek

A referencia-követelmények meghatározása során ajánlatkérőnek tekintettel kell lennie arra, hogy a Kbt. 65. § (9) bekezdés alapján egy adott tevékenységre vonatkozó **referenciát igazoló szervezetet az adott tevékenységet tartalmazó egyedi szerződés teljesítésébe be kell vonni.**

Tekintettel arra, hogy az építőiparban végbement, illetve jelenleg is tapasztalható általános áremelkedés miatt a korábban elvégzett referenciamunkák ellenértéke nem feltétlenül szemlélteti azok műszaki-szakmai tartalmát, az alkalmassági követelmények tartalmának meghatározásakor elsősorban mennyiségi és műszaki-szakmai követelmények előírására kell törekedni.² Az ellenszolgáltatás összegének előírása csak kivételesen indokolt esetben javasolt. A keretmegállapodás sajátosságaiból adódóan az ajánlatkérőnek általában nem áll módjában mennyiségi paramétereket meghatározni,³ ilyen esetben lehetőség van arra, hogy az ajánlatkérő az alkalmassági követelmény elvárt szintjét értékben, ellenszolgáltatás összegében határozza meg.

Amennyiben a korábbi teljesítéshez kapcsolódóan nem írható elő olyan mennyiségi meghatározás, amelyre a Kbt. 65. § (5) bekezdésében foglalt százalékos viszonyítás az ajánlatkérői előírás arányosságának megítélésére alkalmazható,⁴ az alkalmassági minimumkövetelményt az írásbeli konzultációt vagy verseny újranyitást követően megkötésre kerülő szerződések **várható átlagos becsült értéke alapján** javasolt meghatározni a Kbt. 65. § (5) bekezdésének figyelembe vétele mellett, azaz a referenciakövetelmény nem haladhatja meg az egyedi szerződések várható átlagos becsült értékének

² Összhangban egyebekben a közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 22. § (3a) bekezdésével.

³ Ezt a keretmegállapodás Kbt. 3. § 18. pontja szerinti fogalma is alátámasztja, mely szerint az előírányozott mennyiséget a keretmegállapodásban akkor kell megadni, ha az lehetséges.

⁴ Lásd: a közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 22. § (3a) bekezdés

75%-át. Ebben az esetben az eljárást megindító felhívásban javasolt meghatározni az egyedi szerződések várható átlagos becsült értékét.

IV. Közös szabályok

Eltérési lehetőség az értékelési részszempontok tekintetében írásbeli konzultáció/versenyújrainítás során

A Kbt. 105. § (4) bekezdésre tekintettel a keretmegállapodás megkötésére irányuló eljárásban alkalmazott értékelési részszempontra tett vállalás az írásbeli konzultáció/verseny újrainítása során alkalmazásra kerülő értékelési részszempontra tett vállalással az ajánlatkérő számára kedvezőtlenül nem módosítható, tehát a keretmegállapodás, mint sajátos beszerzési módszer két „szakaszában” alkalmazásra kerülő részszempontokat úgy kell meghatározni, hogy azok egymásnak ellentmondó, az írásbeli konzultáció/verseny újrainítása során az ajánlatkérő számára kedvezőtlenebb vállalásokat ne tegyenek lehetővé.

Szakember, referenciát bemutató szervezet bevonása a nem homogén jellegű feladatokat tartalmazó keretmegállapodás alapján megkötendő egyedi szerződések teljesítésébe

Előfordulhatnak olyan speciális helyzetek, amikor a keretmegállapodás vegyes jellegű feladatokat tartalmaz. Főszabály szerint az a cél, hogy **a keretmegállapodás homogén jellegű feladatokat foglaljon magában**. Speciális esetben azonban az ajánlatkérőnek lehetnek olyan beszerzési igényei, amelyek nem teljesen homogén feladatokat foglalnak magukban. Az ilyen beszerzés a fő tárgyhoz szükségszerűen kapcsolódó járulékos, kiegészítő elemekre terjedhet ki. Speciális esetben tehát elképzelhető, hogy nem minden egyedi szerződésben jelenik meg minden, a keretmegállapodás részét képező feladat. Ebből következően előfordulhat, hogy az egyedi szerződések olyan feladatokat tartalmaznak, amelyekhez nem feltétlenül van szükség minden, a keretmegállapodás megkötésére irányuló eljárásban bemutatott szakemberre, referenciát bemutató szervezetre. Ajánlatkérőnek törekednie kell arra, hogy a keretmegállapodás homogén jellegű feladatokat foglaljon magában, ezzel elkerülhető, hogy a bemutatottak között olyan szakember, referenciát bemutató szervezet legyen, akinek a részvétele nem értelmezhető az adott egyedi szerződés vonatkozásában. Amennyiben erre nincs lehetőség, olyan körülményt szükséges ajánlatkérőnek értékelnie, illetve alkalmassági minimumkövetelményként figyelembe vennie, amely révén minden heterogén jellegű feladatot lefed.